

1. NEJKRÁSNEJŠÍ CHVÍLE

Všeobecně se má za to, že nejkrásnější chvíle prožívá žena ve svůj svatební den. Maryša Lízalová pochopitelně ne. Ta už je má s Franckem za sebou a v hlubinách jejího ledového srdce pod krojem doutná předtucha, že vnucené manželské jho jí bude břemenem tak velkým, že jí zoufalství napoví řešení s pečetí hříchu nejtěžšího. Kafe od žida ochucené utrejchem. Avšak jakkoli bychom takových obětovaných oveček našli v dějinách mnoho, nebudeme se jimi zabývat, jelikož by v nás vzbudily myšlenky skličující, což není žádoucí.

Vycházejme tedy i nadále z předpokladu, že za normálních okolností je svatební den řadou opojných okamžiků, na které můžeme s potěšením vzpomínat až do sklonku svých životů.

Některé z nás arci poněkud předbíhají čas a za nejkrásnější chvíli považují tu, kdy byly požádány o ruku. Takový prstýnek na dně sklenice sekty či zavěšený na stonku růže je s to vyvolat silnější emoce než Mendelssonův pochod.

Tady musím poznamenat, že se v tomto bodě cítím o hodně ošizena. Vdala jsem se celkem třikrát, ale za živého boha si nemohu vzpomenout na nějakého muže klečícího přede mnou s úzkostným otazníkem v očích. Váleli se přede mnou často, to ano, jeden mi dokonce vkleče nabídl tři meruňky, ale jediný zásnubní prsten, který vlastním, je dar mojí maminky. (Ne že by si mě chtěla vzít; dala mi ten svůj od tatínka.)

Takže mám takový nepřilíš povznášející pocit, že jsem si ten čepec vždycky nasadila sama a moji partneři, převálcování mou rozhodností, mi v tom nedokázali zabránit. Ještě zvláštnější je, že ani na tento neobvyklý postup mi paměť nenabízí sebemenší útržek rodinného videa. A přece, jak by bylo krásné hýčkat vzpomínku na vyděšeného mistra Vinkláře, kterak se krčí přede mnou, oblečenou v černé kůži a švihající důtkami za pokřiku: „Bud' mě okamžitě *poprosíš* o ruku, nebo...!!!“ Lituji, nic. Tak to nějak vždycky vyplynulo ze situace, a důrazně podotýkám, že ta situace nebyla z těch, kdy je svatba nevyhnutelná, nechce-li muž nést cejch nezodpovědného otce.

Teď to vidím, že jsem se měla stavět žádoucí, leč nedostupná, milující, leč nerozhodná, jenže pozdě bycha honit. Už to nezměním. Prosím vás, jaképak dnes váhání, když je vám čtyřiasedmdešát a zítra můžete škytnout a do týdne být pod drnem?

Ale vraťme se k mladým nevěstám. Bohužel i ten nejkrásnější svatební den, kdy se dva lidé berou z lásky, může mít drobné kazy. Šaty, tolikrát vyzkoušené, najednou nepadnou. Dodávka chlebíčků se zpozdila a hladoví hosté okusují muškáty. Teta Věra nepřijela. Matka ženicha má hezčí kostým než matka nevěsty. Družička s sebou vzala psa, neboť ho nemá komu svěřit, a ten sežere polovinu konečně dodaného pohoštění. Otec nevěsty se ze žalu nad ztrátou jediné dcery předčasně ovíní a na cestě k oltáři si odře nos o červený koberec.

Avšak to jsou prkotiny. Zamilovaný pár si hledí okem v oko, nemaje dosud potuchy o hypotékách, půjčkách a dětech s bídným vysvědčením. Je to jeho den D, plný radosti a nadějí. Dokonce i já, ostřílená harcovnice rozvodových stání, mám na své svatby krásné vzpomínky.

Nemůžeme ale opominout nejméně dvě skupiny žen, pro které je štěstí svatebního dne umocněno až k závratí. Do té první patří neprovdatelné nešťastnice, jimž se nepodařilo najít svolného partnera až do věku, kdy se vzdaly všech nadějí. Pravda, tyto ženy patří spíš do minulosti, do společenských poměrů, kdy označení stará panna bylo hanlivé, posměšné, v lepším případě hodné soucitu. Žena, již nestál po boku muž, žena, která nepovila dítě, byla vnímána jako méněcenná. Většinou žila dosti nuzně, vy-

pomáhala si finančně šitím nebo výukou hry na klavír, případně zasvěcováním dívek do jemných mravů, ač byla živoucím příkladem, že příliš jemné mravy jsou ženské nanic. Kdyby si v mládí zašla párkrát k muzice, zašpásovala si s řeznickým tovaryšem, nehledíc na nějaké to štípnutí do bradičky i jinam, mohla být dávno paničkou.

Ale nestalo se. I žije trpký život osamělé, plaché, nedotčené panny. A teď si představte, že se zčistajasna objeví muž (povětšinou vdovec), který v ní rozpozná hodnoty, jichž si cení. A od oceňování duševních hodnot přejde k ocenění krásných očí, pilných, ušlechtilé utvářených rukou až k takřka dívčímu úsměvu a podržte se – von si ji veme.

No, to musí být přece něco nádherného, to štěstí spadlé z nebe, poprvé slyšené lichotky, prvá pohlazení, stále smělejší, a nakonec hláhol svatebních zvonů, po němž se odhrne závoj velkého tajemství. A je-li Bůh v dobrém rozmaru, požehná dvojici ještě pozdním květem života. Já se divím, že takovou paní neranila mrtvice už při kupování myrty.

Dnes už pojem stará panna prakticky vymizel, zejména proto, že nejsou žádné mladé panny. Pokud byste nějakou mermomocí chtěli spatřit, doporučuji pískoviště.

V současné době nebudí žena žijící sama žád-

nou pozornost. Možná otálela s poutem příliš závazným, až se jí bezbřehá nezávislost tak zalíbila, že se jí odmítá vzdát. Možná se spálila a nechce znova riskovat. Je to její věc. A kdyby svůj názor na manželství nakrásně změnila, může se vdát i v domově důchodců.

Přikročme tudíž ke druhé skupině žen, u níž lze předpokládat nejkrásnější chvíli špičkové kvality. Patří do ní krásné, ctižádostivé... No, někdy méně krásné, ale o to ctižádostivější příslušnice něžného pohlaví, které ovládají způsob, jak nasměrovat svoje city výhradně na ta místa, kde je zemský povrch hustě zalidněn miliardáři. (Před lety bych napsala milionáři. Jenže před lety byla za dvě stě tisíc vila jako dort, zatímco dnes je za dva a půl milionu garsonka.)

Snění těchto dam je pro mě ještě méně pochopitelné než chůze po řevavém uhlí či sušení mokrých ledových prostěradel na holém těle. Patřím totiž mezi hlupačky, jimž srdce kraluje nesmlouvavě, nehledíc na varování rozumu. Jen díky laskavému Osudu jsem nepropadla vášnivému citu ke zločinci, jenž se skrývá ve hvozdě, oděn jen chatrnými trenýrkami. A co se týče vyhledávání majetných ctitelů, jsem na tom hůře než vepř, který umí vyčenichat lanýže pod zemí.

Ale nevádí mi to. Protože když občas zahlédnu fotografii nějakého toho pána, co je „za vodou“, nezdá se mi, že by si Stvořitel dal při jeho

výrobě příliš záležet. A myslím na to, jak po všech těch megasvatbách přijde chvíle, kdy pohádkový boháč odloží perfektně střížený oblek a s ním i všechny kredity, a co potom zbude. Radši nemyslet. Podle mne nejlíp dopadla Julia Roberts v *Pretty Woman*, poněvadž Richard Gere, jo, to je jiná káva. Abych toho našla, naučila bych se rejt nosem i v asfaltu.

Navzdory všemu se na tento způsob cílevědomé ženy musí ve svůj svatební den cítit v sedmém nebi násobeném zadostiučiněním, hrdostí, ba pýchou, neboť se jim právě otevřela široká brána do společnosti Vyvolených, kde se nikdy nebude hovořit o výprodeji dětského oblečení a zlevněných kuřecích křidélkách, nýbrž výhradně o jachtách a skvělých nákupech blbůstek se značkou Dior, Hermès a Vuitton. No, já jim to přeju. Hlavně aby byly šťastné. Což je daleko větší umění než najít pracháče.

Druhou nejkrásnější chvílí je pro ženu narození prvního potomka. Ale nebojte se, vy druhorození a třetirození, i váš příchod na svět je velké štěstí. Jenže stát se matkou *poprvé* je něco neopakovatelného. Vlastně taková maturita z ženství, na kterou nejsme sdostatek připraveny. Stokrát nás mohou poučovat o poslíčkách a skutečných porodních bolestech, o intervalech a správném dýchání, ale když TO přijde... A jak jsme pak hrdé, když ten náročný proces zvládneme. Když

má bejby všechny prstíčky i orgány a nos po tatínkovi.

Za sebe však musím říct, že více než nějaké závratné štěstí jsem pocítovala zjihlý úžas, pokoru a vděčnost. Bylo mi umožněno prožít zázrak a být jeho součástí. Stvořila jsem (no dobrá, za jisté pomoci otce) nový život, človíčka, který poroste, naučí se číst, psát, pracovat, milovat... Tehdy mi ani na mysl nepřišlo, že by se taky mohl naučit kouřit, pít pivo a podvádět ženské. No, a doufám, že teď sedíte, protože můj prvorozený nic z toho opravdu nedělá.

Přestože jsem cítila k malému tvorečku nekonalou něhu a lásku, znepokojovalo mne, že maminka na vedlejším lůžku neustále brebentí: „Ty mámino srdíčko, broučánku můj, zlatíčko moje.“ Já neměla potřebu demonstrovat mateřskou lásku tímto způsobem. Ta moje byla tichá, protože pro její velikost mi žádná slova nebyla dost dobrá.

Nuže, začali jsme optimisticky tím nejhezčím v životě ženy, ale záhy si budeme muset přiznat, že v něm jsou i chvíle všední a nudné, palčivé a trudné, jelikož takový je už život.

Obráťte list.